

PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

**Kéthely Község Önkormányzata gazdálkodásának elemzése
a finanszírozás tükrében a 2018-2022. években**

Témavezető:

Dr. Csanádi Ágnes

Egyetemi docens

Külső konzulens:

Molnár Balázs

Polgármester

Kollár Viktória

2. évfolyam

Felsőoktatási szakképzés

Levelező tagozat

**Gazdálkodási és menedzsment
szak**

PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

SZERZŐI NYILATKOZAT A DOLGOZAT BENYÚJTÁSÁHOZ

Hallgató neve:	Kollár Viktória		
Képzési szint:	felsőoktatási szakképzés		
Szak:	Gazdálkodási és menedzsment		
Szakirány (ha van):	-		
Neptun kód:	TG1GCB	Védés éve:	2023
Dolgozat címe:	Kéthely Község Önkormányzata gazdálkodásának elemzése a finanszírozás tükrében, a 2018-2022 években		
Egyetemi témavezető:	Dr. Csanádi Ágnes		
Gyakorlóhelyi konzulens:	Molnár Balázs		
Öt kulcsszó a dolgozatról:	állam, államháztartás, önkormányzat, szervezet, Kéthely, település, község, vagyon, költségvetés,		

Kérjük a szerzői döntésnek megfelelő opciót aláhúzni:

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy szakdolgozatomat / záródolgozatomat / diplomadolgozatomat az Egyetem az interneten a nyilvánosság számára repozitóriumában közzétegye.

A hozzájárulás szerzői feltételei:

- a dolgozat magáncélra letölthető, a forrás megjelölésével szabadon idézhető, de az idézés szokásos terjedelmét meghaladó felhasználás (átvétel) tilos,
- hozzájárulásom időtartamra nem korlátozott és bármikor visszavonható.

(Hozzájárulás hiányában a dolgozat csak az Egyetem arra kijelölt számítógépein, képernyős megtekintéssel kutatható. Egyéb hozzáférés, többszörözés nem engedélyezett.)

Büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom az alábbiakról:

- dolgozatom mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak,
- a dolgozatban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, a leírtak saját, önálló munkám eredményei,
- a dolgozatban felhasznált adatokat, forrásokat a szerzői jog figyelembevételével alkalmaztam,
- a dolgozat nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén felsőoktatási szakképzés, diplomaszerezés vagy szakirányú továbbképzés során.

Tudomásul veszem az alábbiakat:

- a dolgozat szerzői jogtisztaságának ellenőrzésére az Egyetem szoftveres ellenőrzést (plágiumszűrést) végezhet és eredményét a dolgozat értékelésében felhasználhatja,
- a dolgozat elektronikus formában, az Egyetem repozitóriumában kerül elhelyezésre és a hatályos jogszabályok, intézményi szabályzatok szerint, valamint fentebbi szerzői rendelkezéseimnek megfelelően biztosítható a kutatási célú hozzáférése,
- a dolgozat metaadatai és szerzői összefoglalója online nyilvánosak.

Zalaegerszeg, 2023.05.20.

hallgató aláírása

Köszönetnyilvánítás

Ezúton szeretnék köszönetet mondani témavezetőmnek, Dr. Csanádi Ágnesnek egyetemi docens asszonynak, aki szakértelmével, hasznos magyarázataival és a konzultációk során biztosított elengedhetetlen tanácsaival, türelmével segítette záródolgozatom elkészülését.

Hálával tartozom továbbá szüleimnek és a páromnak, akik nélkül ez a záródolgozat nem jöhett volna létre. Köszönöm nekik, hogy tanulmányaim során türelemmel és megértéssel támogattak, és minden helyzetben mellettem álltak.

Külön köszönöm, Molnár Balázs polgármester úrnak, Nagy Gáborné jegyzőasszonynak, Babos Mónika pénzügyi ügyintézőnek, Sümegi Tamásné intézményvezető asszonynak, Vörös Zsolt, Pandur Tímea és Szatmári Norbert kollégáimnak, hogy végtelen kitartással támogattak és nélkülözhetetlen tanácsaikkal, hozzájárultak dolgozatom megírásához.

Köszönöm mindenkinek!

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	5
2. Az államháztartás rendszere, működésének jellemzői.....	6
2.1. Az államháztartás fogalma, funkciói és alapelvei.....	6
2.2. A gazdálkodás főbb jellemzői az államháztartásban	8
2.3. Az államháztartás felépítése	10
3. A helyi önkormányzatok alrendszerének bemutatása, főbb jellemzői	11
3.1. Az önkormányzatok feladatai és hatáskörei	11
3.2. Az önkormányzatok szervei és működésük	13
3.3. Az önkormányzatok gazdálkodásának sajátosságai	15
4. Kéthely Község Önkormányzata szervezeti felépítése és működése	16
4.1. A település jellemzői és gazdasági szerepe a térségben	16
4.2. Az önkormányzat tevékenysége a település érdekében.....	17
5. Kéthely Község Önkormányzata költségvetésének és gazdálkodásának vizsgálata a 2018-2022. években.....	22
5.1. Az önkormányzat költségvetése	22
5.1.1. A költségvetés bevételi struktúrája és a források teljesítésének vizsgálata.....	22
5.1.2. A költségvetés kiadási struktúrája és a kiadások teljesítésének vizsgálata	26
5.2. Az önkormányzat gazdálkodásának vizsgálata	28
5.2.1. Az önkormányzat bevételi és kiadási összhangjának megteremtése	29
5.2.2. Az önkormányzat vagyongazdálkodása	30
5.2.2.1. Az önkormányzat vagyonának csoportosítása.....	30
5.2.2.2. Gazdálkodás a vagyonnal	30
6. Összefoglalás	31
7. Irodalomjegyzék	32
8. Ábrajegyzék	34
9. Táblajegyzék	34

1. Bevezetés

A féléves szakmai gyakorlatomat Kéthely Község Önkormányzatánál töltöttem, nagyon hasznos volt számomra, mert betekintést nyerhettem az önkormányzati munkafolyamatokba, és bekapcsolódhattam azokba. Magam is a településen élek, ezért érdekel, miképpen működik az önkormányzat, miképpen szolgálja a közösség érdekeit. Úgy gondolom, hogy az önkormányzat és az önkormányzati tevékenység elengedhetetlen az ország, valamint az adott település számára, hiszen ez a rendszer összetett, széleskörű kapcsolatrendszerrel bír, és mindez hozzájárul a társadalmi szükségletek kielégítéséhez. Záródolgozatom témája Kéthely Község Önkormányzata gazdálkodásának vizsgálata a finanszírozási rendszerrel összefüggésében. Célom, hogy megvizsgáljam az önkormányzat gazdálkodását, kiemelten a vagyongazdálkodását. Kitérek arra is, hogy hatékonyan használják-e a rendelkezésre álló vagyont. Van-e az önkormányzatnak vállalkozási tevékenysége, ha igen, van-e ennek pozitív eredménye? Továbbá fontos kérdésnek tekintem, mi a hasznosabb a községnek, ha új beruházásokat eszközöl, vagy ha a meglévő vagyonelemeket újítja fel. Melyik a kisebb forrásigényű hosszabb távon: a beruházás vagy a felújítás és melyik a hatékonyabb?

A dolgozatom első részében bemutatom az államháztartást, hiszen ennek egyik alrendszerét alkotják a helyi önkormányzatok. Ismertetem fogalmát, funkcióit és alapelveit, majd gazdálkodásának főbb jellemzőit. Ezután rátérek a helyi önkormányzatok főbb jellemzőire, felsorolom feladatait és hatásköreit, majd szerveit és azok működését. Kéthely Község Önkormányzat példáján végzem az elemzéseket, azaz az önkormányzat költségvetését, a bevételek és kiadások alakulását a 2018-2022. évekre vonatkozóan, majd ezek alapulvételével a gazdálkodást helyezem fókuszba. Vizsgálatomhoz segítségül szolgáltak az éves költségvetési beszámolók, az önkormányzat adatbázisból kigyűjtött adatok és a megfelelő szakirodalmi áttekintések.

2. Az államháztartás rendszere, működésének jellemzői

Az állam egy szövetség. Ennek gazdálkodási rendszere az államháztartás. A következőkben az államháztartást, mint rendszert mutatom be.

2.1. Az államháztartás fogalma, funkciói és alapelvei

Az államháztartás¹ az állam és a helyi önkormányzatok állami/önkormányzati feladat- és hatásköreit ellátó és finanszírozó gazdálkodásának rendszere. Az államháztartás köre, tartalma, mérete változó, attól függően, hogy az állam milyen feladatokat vállal fel, illetve milyen mélységű az állami szerepvállalás.

Az államháztartás három fő funkcióval rendelkezik:

- tradicionális funkció,
- szociális funkció,
- gazdaságpolitikai funkció.²

A *tradicionális funkció*,³ másnéven hagyományos funkció. Mindazon feladatok összessége, amely már az állam kialakulásának kezdetétől szükséges és jelen van. Ide tartozik:

- a jogalkotás (parlamenti jogalkotás, kormány szintű jogalkotás, helyi jogalkotás, társadalmi jogalkotás),
- a jogalkalmazás (amelyet a bíróságok és a közigazgatási szervek végeznek),
- az állami szuverenitás biztosítása (pl. honvédelem),
- a belső rend védelme (pl. nemzetbiztonsági feladatok).

¹ Speigelné Szabó Margit: Államháztartás rendszere.(online). Hozzáférés: https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/15_1969_016_101215.pdf/ (megtekintve 2023.03.08.)

² Speigelné Szabó Margit: Államháztartás rendszere.(online). Hozzáférés:https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/15_1969_016_101215.pdf/ (megtekintve 2023.03.08.)

³ Németh Eszter: A helyi önkormányzatok szervezete és működésének elemzése Felsőrajk Község Önkormányzata példáján a 2017-2019. években.(online szakdolgozat). Pannon Egyetem Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg, 2020.PDF fájl. Hozzáférés: https://perepo-dolgozat.uni-pannon.hu/25770/1/n%C3%A9meth_eszter_2021jan_publikus.pdf/ (megtekintve 2023.03.11.)

A *szociális funkció*,⁴ másnéven jóléti funkció, jóval később alakult ki, mint a tradicionális funkció, ugyanis működése nagyban egybefügg a jóléti állam eszmekörével. A funkció célja és egyben eszköze is a redisztribúció (újraelosztás), amely a jövedelemkülönbségek kialakulásának mérséklését segíti elő.

Fontos részterületei:

- a szociális ellátórendszer (pl. szociális otthonok),
- az egészségügyi ellátórendszer (pl. egészségügyi alapellátás),
- a nyugdíjrendszer és egészségbiztosítási rendszer (itt fontos a közös kockázatvállalás és szolidaritás),
- az oktatási rendszer (pl. felsőoktatás),
- a gyermek- és ifjúságvédelem (pl. nevelési segélyek),
- a munkanélküliség kezelése (pl. passzív és aktív foglalkoztatáspolitikai).

A *gazdaságpolitikai funkció*,⁵ amely a legkésőbb alakult ki az államháztartás három funkciója közül. Célja, hogy támogassa a gazdasági növekedést, és megakadályozza annak visszaesését, vagy legalább is csökkentse a visszaesés hatásait, ezzel kiegyensúlyozva a gazdaság esetleges ingadozását.

Az államháztartás alapelvei:

Egy demokratikus társadalomban alapvető követelmény, hogy az állam a közpénzekkel hatékonyan és átlátható módon gazdálkodjon. E cél megvalósításához és folyamatos érvényesüléséhez számos alapelvet szükséges figyelembe venni. Jogi garanciális szemszögből az államháztartási (költségvetési) alapelvek közül különösen az alábbiak emelendők ki:⁶

- az éves költségvetés elve,
- a nyilvánosság elve,
- az egységesség elve,
- a teljesség elve,
- a valódiság elve,

⁴ Speigelné Szabó Margit: Államháztartás rendszere.(online). Hozzáférés: https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/15_1969_016_101215.pdf/ (megtekintve 2023.03.12.)

⁵ Speigelné Szabó Margit: Államháztartás rendszere.(online). Hozzáférés: https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/15_1969_016_101215.pdf/ (megtekintve 2023.03.12.)

⁶ Közzolgálati Online Lexikon- Közpénzügyek és államháztartás.(online) Hozzáférés: <https://lexikon.unike.hu/tudomanyterulet/kozpenzugyek-es-allamhaztartas/> (megtekintve 2023.03.12.)

- az univerzalitás (bruttó elszámolás) elve,
- a részletezettség elve,
- a közbeszerzési kötelezettség elve, valamint
- az állami támogatások korlátozásának elve.

2.2. A gazdálkodás főbb jellemzői az államháztartásban

Az államháztartás a szükséges pénzeszközöket alkotmányosan szabályozott hatalmi pozíciója révén szerzi meg.⁷ Ezek a források szükségesek ahhoz, hogy a feladatait megfelelően a társadalmi fejlettséghez igazodva el tudja látni.

Bevételek

Az állam főbb bevételeit többféleképpen csoportosíthatjuk:⁸

- magánszektorból származó közjogi bevételek (adók, illetékek, járulékok),
- mezőgazdaságból származó, a piacon realizált bevételek (privatizációs bevétel, osztalék, bérleti díj, térítési díjak, koncessziós bevételek),
- egyéb bevételek (hitelfelvétel, adományok, segélyek).

A bevételek egy másik csoportosítási módja:

- elsődleges bevételek, amelyek az állami szerepvállalás tartós feltételeit biztosítják,
- finanszírozási bevételek, amelyek az átmeneti likviditási problémák megoldását szolgálják (hitelek).

A bevételek egy további csoportosítási módja:⁹

- adó, adójellegű bevételek:
 - adó (jövedelemáramlás a magánszférától az állam felé),¹⁰

⁷ Speigelné Szabó Margit: Államháztartás rendszere. Hozzáférés: https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/15_1969_016_101215.pdf/ (megtekintve 2023.03.14.)

⁸ Speigelné Szabó Margit: Államháztartás rendszere. Hozzáférés: https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/15_1969_016_101215.pdf/ (megtekintve 2023.03.14.)

⁹ Speigelné Szabó Margit: Államháztartás rendszere. Hozzáférés: https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/15_1969_016_101215.pdf/ (megtekintve 2023.03.14.)

¹⁰ Németh Eszter: A helyi önkormányzatok szervezete és működésének elemzése Felsőrajk Község Önkormányzata példáján a 2017-2019. években.(online szakdolgozat). Pannon Egyetem Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg, 2020.PDF fájl. Hozzáférés: https://perepo-dolgozat.uni-pannon.hu/25770/1/n%C3%A9meth_eszter_2021jan_publikus.pdf/ (megtekintve 2023.03.14)

- vám, vámbiztosíték (a gazdaságpolitikai célok megvalósításának speciális eszköze),¹¹
- állami monopóliumok (pl. szerencsejáték),
- járulékok (pl. társadalombiztosítási járulék),
- hozzájárulások.
- Nem adójellegű bevételek:
 - illetékek (lehet vagyónátruházási, okirati vagy eljárási),
 - díjak (közösségi fogyasztás szolgáltatásainak értéke),
 - bírságok (pénzügyi büntetés, melyet különböző szervek vetnek ki).
- Állami tőkebevételek:
 - tulajdon utáni részesedés,
 - értékpapír értékesítés,
 - tárgyi eszköz-, készlet-, földértékesítés.
- Adományok, juttatások:
 - természetes és jogi személyektől,
 - államháztartás más szintjéről,
 - nemzetközi kapcsolatokból származó.

Kiadások

Az államnak vannak rendszeres kiadásai. A rendszeres kiadások közt szerepelnek:¹²

- a támogatások (a költségvetésből a vállalkozásoknak adják társadalom- és gazdaságpolitikai célok érdekében),
- a fogyasztóiár- kiegészítés (az állam reáljövedelmi arányokat hoz létre),
- a felhalmozási kiadások (beruházások, lakásépítés, vállalati fejlesztések pénzügyi támogatása és központi készletezés),
- a társadalmi közös fogyasztás kiadásai (egészségügyi és szociális, oktatási, kulturális és sport, védelmi, igazgatási és rendbiztonsági kiadások),

¹¹Németh Eszter: A helyi önkormányzatok szervezete és működésének elemzése Felsőrajk Község Önkormányzata példáján a 2017-2019. években.(online szakdolgozat). Pannon Egyetem Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg, 2020.PDF fájl. Hozzáférés: https://perepo-dolgozat.uni-pannon.hu/25770/1/n%C3%A9meth_esz-ter_2021jan_publikus.pdf/ (megtekintve 2023.03.14)

¹² Speigelné Szabó Margit: Államháztartás rendszere.(online) Hozzáférés: https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/15_1969_016_101215.pdf/ (megtekintve 2023.03. 14.)

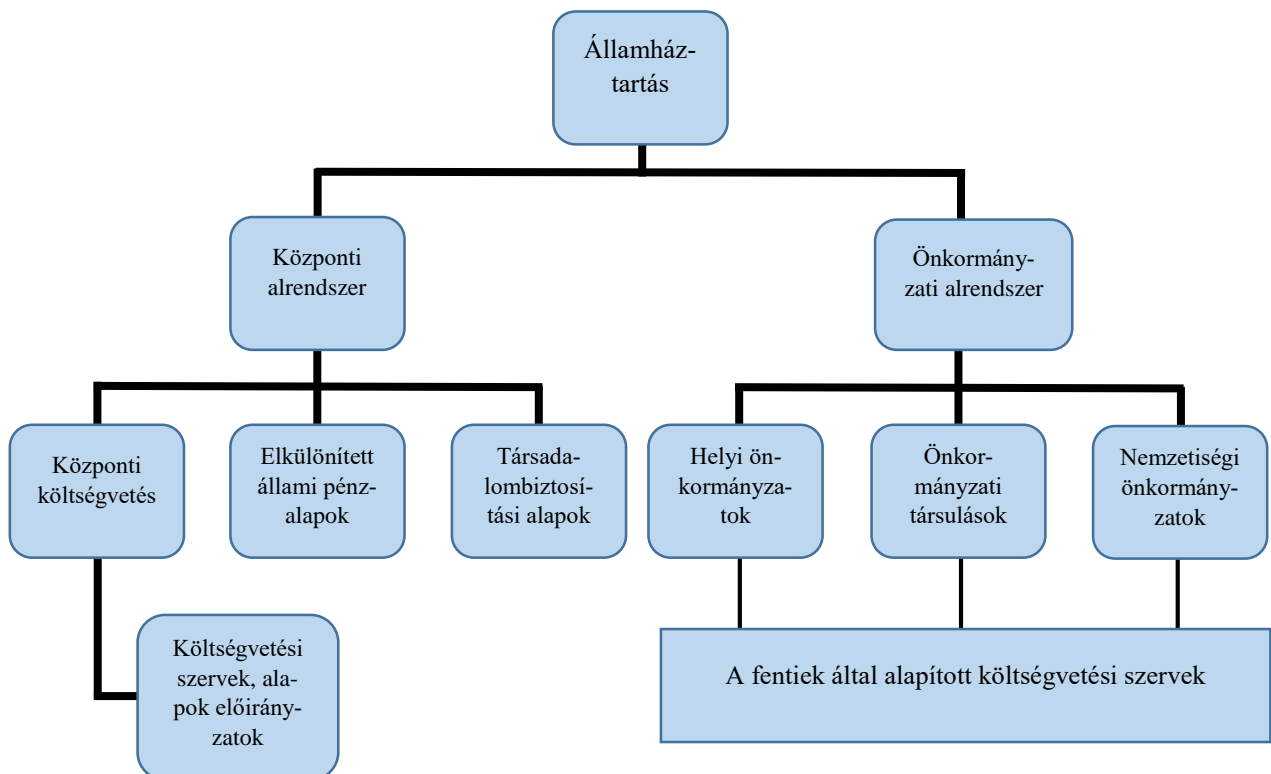
- az adósságszolgálat (hiteltörlesztés és kamatfizetési kötelezettség),
- a nemzetközi kapcsolatokkal összefüggő kiadások (tagdíjak, államközi segélyek, nemzetközi szervezetektől felvett hitelek kamatai).

Az államháztartás legfontosabb feladatai:

- az erőforrások begyűjtése és elosztása,
- a gazdasági egyensúly megőrzése,
- az önfenntartás,
- a feladatok ellátásához szükséges jogi keret kialakítása.

2.3. Az államháztartás felépítése

Mielőtt részletesen bemutatnám a helyi önkormányzatok feladatait, szerveit és gazdálkodását, kitérek arra, hogyan is épül fel az államháztartás, amelybe az önkormányzati rendszer tartozik.

1. ábra: Az államháztartás alrendszerei

Forrás: [https://slideplayer.hu/slide/7378278/\(megtekintve: 2023.03.15\)](https://slideplayer.hu/slide/7378278/(megtekintve: 2023.03.15))

Az államháztartás *központi alrendszerébe* tartozik a *központi költségvetési szerv*, a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestület és a törvény által központi alrendszerbe sorolt köztestület által irányított köztestületi költségvetési szerv.

Az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozik a *helyi önkormányzat*, a helyi nemzetiségi önkormányzat és az országos nemzetiségi önkormányzat, a társulás, a térségi fejlesztési tanács és a fentiek által irányított helyi önkormányzati, helyi nemzetiségi önkormányzati, országos nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv.

3. A helyi önkormányzatok alrendszerének bemutatása, főbb jellemzői

„A települési önkormányzatok a községekben, a városokban, járásszékhely városokban, megyei jogú városokban és a fővárosi kerületekben működnek.”¹³ A helyi önkormányzás a település választópolgárainak a joga, amely demokratikus módon kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot. Az önkormányzási jogok gyakorlása helyi népszavazáson történik választott képviselők útján. „A helyi önkormányzás támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit, erősíti a település önfenntartó képességét és egyes közszolgáltatások igénybevételét feltételhez kötheti a rendeleteiben. A helyi közügyek magába foglalják a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, valamint megteremtik a szervezeti, személyi és anyagi feltételeket.”¹⁴ A helyi közösség tagjai kötelesek képességeik és lehetőségeik szerint hozzájárulni a közösségi feladatok ellátásához és betartani a közösségi együttélés alapvető szabályait.

3.1. Az önkormányzatok feladatai és hatáskörei

Az önkormányzati feladatok ¹⁵csoportosítása:

- kötelezően vállalt önkormányzati feladatok,
- önként vállalt (fakultatív) önkormányzati feladatok,
- az államtól vagy másik önkormányzattól átvállalt (alternatív) önkormányzati feladatok.

¹³ Szennyvízkezelési pályázati összefoglaló (online) Hozzáférés: <https://www.nak.hu/szolgáltatások/201-tamogatasok/vidék-fejlesztés/vidékfejlesztési-pályázati-összefoglalók/91774-szennyvízkezelési-pályázati-összefoglaló/> (megtekintés 2023.03.16.)

¹⁴ 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról (online) Hozzáférés: https://www.cilevics.eu/minelres/NationalLegislation/Hungary/Hungary_Municip_Hungarian.htm6 (megtekintése 2023.03.16.)

¹⁵ Hoffman István: Az önkormányzatok feladatrendszere. (online) Nemzeti Köszolgálati Egyetem, Budapest, 2014. Hozzáférés: <https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/10509/Teljes%20sz%F6veg;jsessionid=154557B8069E46A86C68E523B08AD15E?sequence=2/> (megtekintés 2023.03.17.)

A helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező, és önként vállalt feladatokat és hatásköröket. A két feladatkör mentén kialakult egy új, önálló feladatcsoport; az államtól vagy másik önkormányzattól átvállalt feladatok.

A kötelező feladatokat kizárólag a 2011. évi CLXXXIX. törvény ¹⁶(továbbiakban: Möt.v.) határozhatja meg. Ez a feladatkör minden esetben elsőbbséget élvez, mivel ellátása kötelező, s ezt a szabályozás is garantálja.

A Möt.v. 13. §-a szerint a helyi közügyek, illetve a helyben biztosítható közfeladatok 2013-tól:¹⁷

- településfejlesztés, településrendezés, településüzemeltetés (köztemetők, közvilágítás, stb.),
- óvodai ellátás,
- szociális és gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások,
- egészségügyi alapellátás (háziiorvosi, fogorvos, stb.), az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások, környezet-egészségügy (pl. köztisztaság, rovarirtás),
- kulturális szolgáltatás (könyvtár, közművelődés, előadó-művészet támogatása, stb.),
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés,-kezelés és -ártalmatlanítás (csatornaszolgáltatás),
- lakás- és helyiséggazdálkodás,
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem,
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában,
- helyi közfoglalkoztatás,
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok,
- sport, ifjúsági ügyek,
- nemzetiségi ügyek,
- helyi közösségi közlekedés biztosítása,
- hulladékgazdálkodás,
- távhőszolgáltatás,
- kistermelők, őstermelők jogszabályban meghatározott termékei értékesítési lehetőségének, hétvégi árusításának biztosítása.

¹⁶ 2011. évi CLXXXIX. törvény

¹⁷ Holczer Marianna, Papp Emese, Simon Barbara: Önkormányzati gazdálkodás. Nemzeti Községi Szolgálati Egyetem, Budapest, 2015. Hozzáférés: <https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/20.500.12944/10328/Teljes%20sz%c3%b6veg?sequence=2&isAllowed=y/> (megtekintés 2023.03.20.)

Az önként vállalt feladatok ellátásáról a helyi önkormányzat, illetve szükségesség esetén a helyi népszavazás dönt. A helyi önkormányzatok szabadon vállalhatnak olyan feladatokat, amelyekről demokrácia útján döntenek. Ezeket a feladatokat határozatban, amennyiben jogokat és jogi kötelezettségeket érint, rendeletben jelenítheti meg. Az önkormányzat csak a helyi közügy körébe tartozó feladatokat vállalhatja el, amelyek nem tartoznak más szerv hatáskörébe. A kötelező feladatok ellátása elsődlegességének elve alapján az önkéntes feladatvállalás nem veszélyeztetheti a kötelező feladatok ellátását.

3.2. Az önkormányzatok szervei és működésük

Magyarország területi tagozódási szintje mentén a helyi önkormányzatok ötféle típusba sorolhatóak. A szintek közt nincs alá-fölé rendeltségi viszony, hanem kölcsönösen együttműködnek a közös célok érdekében.

A helyi önkormányzatok típusai:¹⁸

- fővárosi önkormányzat,
- megyei önkormányzat,
- megyei jogú városi önkormányzat,
- városi és járásszékhelyvárosi önkormányzat,
- községi, nagyközségi önkormányzat.

A helyi önkormányzatoknál fontos, hogy a megválasztott és kinevezett személyek a közérdekekben a legnagyobb hatékonysággal lássák el a rájuk bízott feladatokat.

A helyi önkormányzati képviselő

Az önkormányzati képviselők azok, akiket megválasztanak, és akik a képviselő-testületalakuló ülésén esküt tesznek, és erről okmányt írnak alá. A képviselő felelősséget vállal a településért, és képviseli a választóinak érdekeit. A képviselő-testület természetbeni juttatást és tiszteletdíjat állapíthat meg a munkájukért. Az önkormányzati képviselőség jogokkal, de mindemellett kötelezettségekkel is jár.

¹⁸ Zongor Gábor: A helyi önkormányzatok szervezete és működése. (online) Budapest, Demax Művek Nyomdaipar 2010. ISBN 978-963-89069-2-2. Hozzáférés: <http://xn--tosz-5qa.hu/uploads/dokumentumok-kiadvanyok/helyi%C3%B6nkorm%C3%A1nyzatokszervezete.pdf/> (megtekintve 2023.03.24.)

A képviselő-testület

Az önkormányzatok körében a képviselő-testületet a polgármester, a főpolgármester és a megyei közgyűlés elnöke képviseli. Szervei közé tartozik a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, illetve a társulás. A testület az önkormányzati feladatok ellátását biztosítja, de a hatásköreit átruházhatja a polgármesterre, a bizottságra, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre és a társulásra, a törvényben megfogalmazott kivételekkel. A képviselő-testület bizottságának feladata, hogy kezdeményezze és előkészítse a testület döntéseit, illetve a rá átruházott hatáskörökben maga is döntést hozzon.

A helyi önkormányzat tisztségviselői

A polgármester a tisztségét vagy főállásban, vagy megbízásban látja el, miután őt megválasztották, és letette az esküt a képviselő-testület előtt. Helyettesítésére alpolgármestert/alpolgármestereket választanak, aki/akik tevékenységével segíti/segítik a munkáját. A polgármester hívja össze a képviselő-testületet, amelynek ő az elnöke. Fő feladatai közé tartozik a hivatal, az önkormányzat irányítása és a feladatainak meghatározása, továbbá dönt a hatáskörébe tartozó államigazgatási és hatósági ügyekben. „Mindemellett szabályozza a kiadványozás rendjét, előterjesztés alapján dönt a kinevezésekről, megbízásokról és választásokról, gyakorolja a munkáltatói jogokat a jegyző, az alpolgármester és az önkormányzati intézményvezetők tekintetében.¹⁹ Egyes hatásköreit azonban átruházhatja az alpolgármesterre, a jegyzőre, illetve a polgármesteri hivatal vagy a közös önkormányzati hivatal ügyintézőjére.”²⁰

A jegyző irányítja a hivatalt vagy a közös önkormányzati hivatalt. Őt a polgármester nevezi ki pályázat alapján határozatlan időre. A jegyző dönt a hatáskörébe tartozó államigazgatási és hatósági ügyekben, illetve szabályozza a kiadványozás rendjét. Továbbá a jegyző gondoskodik arról, hogy az önkormányzattal kapcsolatos feladatokat megfelelően ellássák. Tanácskozási joggal részt vesz a testületi üléseken, s jelzi azt, ha egy döntés vagy a testület működése szabálysértő. A jegyzőnek a hivatali munkájáról évente be kell számolnia a képviselő-testületnek.

¹⁹ Németh Eszter: A helyi önkormányzatok szervezete és működésének elemzése Felsőrajk Község Önkormányzata példáján a 2017-2019. években.(online szakdolgozat). Pannon Egyetem Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg, 2020. PDF fájl. Hozzáférés: https://perepo-dolgozat.uni-pannon.hu/25770/1/n%C3%A9meth_eszter_2021jan_publikus.pdf/ (megtekintve 2023.03.25)

²⁰ 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (online) Hozzáférés: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100189.tv/> (megtekintve 2023.03.25.)

3.3. Az önkormányzatok gazdálkodásának sajátosságai

Az önkormányzatok számára fontos, hogy megfelelő összetételű és nagyságrendű vagyonnal rendelkezzenek a feladataik ellátásához. Az önkormányzatok vagyona eképpen csoportosítható.

- ingatlanok (föld, épületek),
- ingók (tárgyak, berendezések, gépek, felszerelések, stb.), és
- vagyoni értékű jogok (bérleti jog, stb.).

Az önkormányzat vagyona lehet üzleti vagyon és törzsvagyon. Az üzleti vagyon elidegeníthető, megterhelhető, vállalkozásba apportként bevihető. A törzsvagyon közvetlenül a feladatok és a hatáskörök ellátását biztosítja. Ebbe a típusba tartozó vagyonelemek forgalomképtelenek és korlátozottan forgalomképesek lehetnek. Az önkormányzati ingatlanvagyonról katasztert kell lefektetni, vezetni és arról statisztikai adatszolgáltatást nyújtani. Az ingatlanvagyon-kataszterben a forgalomképtelen vagyon alatt nyilvántartásba vételre került az út, híd, járda, parkok, játszóterek, vízfolyások, belvízcsatornák, köztemetők, egyéb ingatlanok. A korlátozottan forgalomképes vagyon közé tartozik a vízellátás, szennyvíz, csapadékvíz közművei, a közművek védőterületei, intézményi ingatlanok, sportlétesítmények, védett természeti területek, műemlékek, középületek és a hozzájuk tartozó földek. A forgalomképes vagyonelemek pedig a telkek, zártkerti, külterületi földterületek, épületek.

A helyi önkormányzat bevételei:

- saját bevételek,
- átengedett központi bevételek,
- állami hozzájárulások, támogatások.

A helyi önkormányzat kiadásai az alábbi fő ágazatokat, illetve területeket érintik:

- oktatás,
- egészségügyi ellátás,
- szociális ellátás,
- településüzemeltetés, igazgatás.

A költségvetésben a kiadásokat közgazdasági és funkcionális szempontból is csoportosíthatjuk.

Közgazdasági osztályozás szerint:

- a személyi kiadások (bérek és juttatások),
- a személyi kiadások munkaadókat terhelő járulékai,
- a dologi kiadások (működési, de nem személyi kiadások),
- a felhalmozási és felújítási kiadások.

4. Kéthely Község Önkormányzata szervezeti felépítése és működése

Az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és szervei gyakorolják, a törvények által meghatározott keretek és a szervek közötti hatáskör munka- és felelősségmegosztásnak megfelelően.²¹ Az önkormányzat eredményes működése szempontjából meghatározó a képviselő-testület tagjai egymás közötti, valamint a testület és szervei (polgármester, bizottság, részönkormányzat, hivatal és jegyző) közötti együttműködés. Az önkormányzati szervezetek és szereplők felelőssége összefügg, ugyanakkor elhatárolható. Az önkormányzati jogok gyakorlásában részt vevő személyek és szervezetek mozgásterére vonatkozó fő szabályokat az önkormányzati szervezetekre és működésükre vonatkozó törvények határozzák meg.²² Ugyanakkor a helyi demokratikus működés szempontjából meghatározó jelentősége van a képviselő-testület által rendelteti formában elfogadott szervezeti és működési szabályzatnak azáltal, hogy a települési sajátosságok figyelembevételével alakíthatja a mindennapi testületi, irányítási és ellenőrzési munkát.

4.1. A település jellemzői és gazdasági szerepe a térségben

Kéthely község Somogy vármegye északnyugati csücskében helyezkedik el, Kaposvártól 60 km-re helyezkedik el, így a megyeszékhely népességvonzó hatása már csak elenyésző mértékben érvényesül. „A település polgárai számára nehezebben érhetőek el mindazon intézményi, szolgáltatási, valamint munkaerőpiaci kínálatok, amelyet Kaposvár nyújt. A gazdaság és a foglalkoztatottság szempontjából meghatározóak a közeli nagyobb települések, így például Marcali. Összességében elmondható, hogy a település kis mérete és a környező nagyobb települések

²¹ Zongor Gábor: A helyi önkormányzatok szervezete és működése. (online) Budapest, Demax Művek Nyomdaipar 2010. ISBN 978-963-89069-2-2. Hozzáférés: <http://xn--tosz-5qa.hu/uploads/dokumentumok-kiadvanyok/helyi%C3%B6nkorm%C3%A1nyzatokszervezete.pdf/> (megtekintve 2023.03.27.)

²² Zongor Gábor: A helyi önkormányzatok szervezete és működése. (online) Budapest, Demax Művek Nyomdaipar 2010. ISBN 978-963-89069-2-2. Hozzáférés: <http://xn--tosz-5qa.hu/uploads/dokumentumok-kiadvanyok/helyi%C3%B6nkorm%C3%A1nyzatokszervezete.pdf/>(megtekintve 2023.03.27.)

jelenléte által Kéthely nem bővelkedik helyi munkalehetőségekben, és a helyben igénybe vehető szolgáltatások köre is korlátozott.”²³ Az ingázás a családok jelentős részének megélhetési alapja a községben. Egy térség fejlettségéről sokat elárul gazdaságának szerkezete, a gazdasági szereplők sűrűsödése és szervezeti formái, jövedelemtermelő képességét pedig komplex módon jellemzi. Jelen fejezetben a gazdasági fejlettséget leíró adatok kerülnek részletes elemzésre Kéthely, illetve járási környezetére vonatkozóan. A település történelmi hagyományai és földrajzi fekvése révén a mezőgazdaság meghatározó. Az ipart tekintve a feldolgozóipar és az építőipar jelenik meg, míg a szolgáltatási szektorból pedig jellemzően az alapszolgáltatások (bankfiók, posta, gyógyszertár, vendéglő, cukrászda) érhetők el. A turisztikai szolgáltatások köre hiányos, fejlesztésre szorul. „A község a lakosság egy részének csupán alvóhelyéül szolgál, mivel a lakosság többsége a környező nagyobb településeken dolgozik. Ennek oka, hogy egyrészt nincs elegendő munkahely a településen, másrészt a környező nagyobb települések magasabb jövedelmet és szélesebb munkahelykínálatot tudnak biztosítani.”²⁴ A településen a mezőgazdasági és ipari vállalkozások határozzák meg alapvetően a gazdaság szerkezetét.

4.2. Az önkormányzat tevékenysége a település érdekében

A polgármester, alpolgármester, jegyző általános feladatai részeként foglalkozik a településfejlesztés ügyeivel. A településfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat az önkormányzat a bizottsági és a képviselő-testületi munka keretében végzi.

*Gazdaságfejlesztési tevékenység*²⁵

Az önkormányzatnak a gazdaság fejlesztésére, ösztönzésére vonatkozóan csupán közvetett eszközei állnak rendelkezésre:

- az infrastruktúra fejlesztése,
- a helyi adórendszer.

Az önkormányzat ezen lehetőségekből kifejezetten nem alkalmazza egyiket sem.

²³Fercsák Ágnes településmérnök: MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT- Kéthely Község település-fejlesztési koncepciója, településszerkezeti terve valamint helyi építési szabályzata 2019. (online). Hozzáférés: http://www.kethely.hu/upload/misc/2020/07/kethely_megalapozo_vizsgalat.pdf/(megtekintve 2023.03.28.)

²⁴Fercsák Ágnes: Balatonújlak Község településfejlesztési koncepciója, településszerkezeti terve valamint helyi építési szabályzata (online).Balatonújlak, 2018. Hozzáférés: http://www.balatonujlak.hu/upload/misc/2019/01/balatonujlak_tfk_egy-dok.pdf/(megtekintve 2023.03.28.)

²⁵Fercsák Ágnes: Kéthely Község településfejlesztési koncepciója, településszerkezeti terve valamint helyi építési szabályzata (online). Kéthely, 2019. Hozzáférés: http://www.kethely.hu/upload/misc/2020/07/kethely_megalapozo_vizsgalat.pdf/(megtekintve (2023.03.28.)

Lakás- és helyiséggazdálkodás²⁶

Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok jelentős része bérleményként üzemel. Az önkormányzati tulajdonú lakások és helyiségek:

- 6 lakásos Fecskeház,
- 4 lakásos Fecskeház,
- Egészségügyi épületegyüttes (pl: orvosi rendelő)
- Kéthelyi Szociális Szolgáltató Központ épülete,
- Gyógyszertár épülete,
- Óvoda épülete,
- Általános iskola épülete,

Intézményfenntartás²⁷

Az intézményfenntartás jórészt az állami támogatásokból (normatíva) történik, pótolva a saját bevételekből. A fejlesztéseket pályázati forrásokból valósítják meg.

Energiagazdálkodás²⁸

Az Önkormányzat törekszik azoknak a technológiáknak a használatára, melyekkel energiát takaríthat meg, de sok esetben ez pályázati forrás nélkül nem megoldható. Minden benyújtott önkormányzati pályázat jelentős része energiamegtakarítást elősegítő technológiákra lenne hasznosítva.

Településüzemeltetési szolgáltatások

A településen élő lakosság, valamint az ott működő intézmények, gazdálkodó szervezetek egyéni és közösségi közszolgáltatási szükségleteinek, igényeinek elvárható szintű folyamatos és zavartalan kielégítése, a települési komfortérzet elősegítése, erősítése, az élhető település feltételeinek megteremtése, a fenntarthatóság biztosítása.

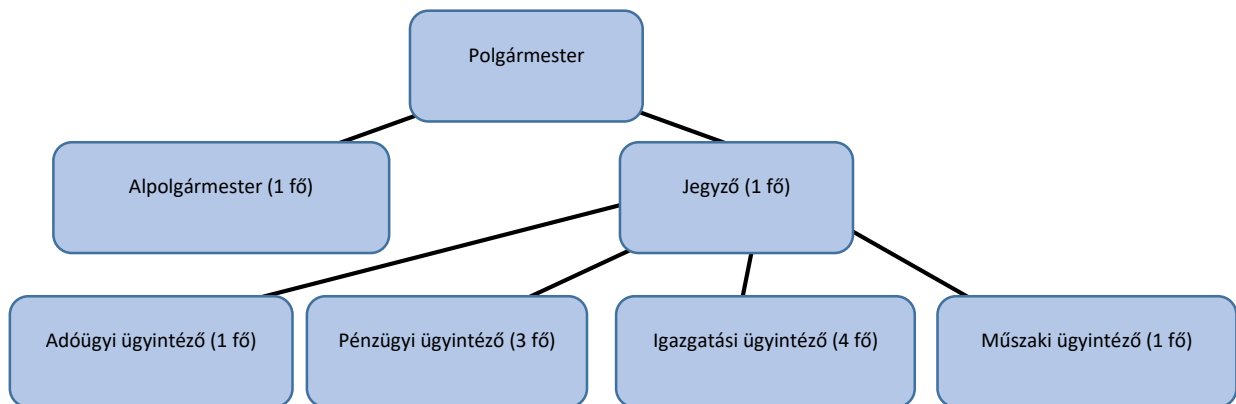
²⁶ Fercsák Ágnes: Kéthely Község településfejlesztési koncepciója, településszerkezeti terve valamint helyi építési szabályzata (online) Kéthely, 2019. Hozzáférés: http://www.kethely.hu/upload/misc/2020/07/kethely_megalapozo_vizsgalat.pdf/ (megtekintve 2023.03.27)

²⁷ Fercsák Ágnes: Kéthely Község településfejlesztési koncepciója, településszerkezeti terve valamint helyi építési szabályzata.(online) Kéthely, 2019. Hozzáférés: http://www.kethely.hu/upload/misc/2020/07/kethely_megalapozo_vizsgalat.pdf/ (megtekintve 2023.03.27)

²⁸ Fercsák Ágnes: Kéthely Község településfejlesztési koncepciója, településszerkezeti terve valamint helyi építési szabályzata.(online) Kéthely, 2019. Hozzáférés: http://www.kethely.hu/upload/misc/2020/07/kethely_megalapozo_vizsgalat.pdf/ (megtekintve 2023.03.27.)

4.3. Az önkormányzat szervezeti felépítése

Bemutatom Kéthely Község Önkormányzatának szervezeti felépítését.

2. ábra: Kéthely Község Önkormányzata szervezeti felépítése

Forrás: Saját szerkesztés, Kéthely Község Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzata alapján (megtekintés 2023.03.27)

A *polgármester* feladata a képviselő-testülettel közösen az adott település irányítása. Meghatározza a hivatal feladatait, előkészíti és végrehajtja a döntéseket. Megszervezi az önkormányzat munkarendjét.

A polgármester megbízatása, mint ahogy a képviselői megbízatás is, az utóbbi két ciklusban - 5 évre szól. A polgármesteri tisztség lakosságszámtól függetlenül bármelyik önkormányzatnál betölthető főállásban vagy társadalmi megbízatásban. A polgármester a képviselő-testület döntései szerint és saját hatáskörében irányítja az önkormányzati hivatalt. Az államigazgatási feladatok területén a polgármester dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben. Ezen hatásköreinek gyakorlását átruházhatja az alpolgármesterre, jegyzőre, a hivatal ügyintézőjére. A munkáltatói jogok területén a jegyző kinevezésén túl a polgármester egyéb munkáltatói jogokat is gyakorol az alpolgármester és az önkormányzati intézményvezetők tekintetében.

Az *alpolgármester* alapvető rendeltetése a polgármester helyettesítése, munkájának segítése. Fontos szabály, hogy egy alpolgármestert a képviselő-testület tagjai közül kell választani. 2010 óta lehetőség van arra is, hogy olyan személyt is meg válasszanak alpolgármesternek, aki nem

tagja a képviselő-testületnek. Az így megválasztott alpolgármester jogállása sajátos: a polgármestert a képviselő-testület elnökeként nem helyettesítheti, de a testületi üléseken tanácskozási joggal részt vehet.²⁹

A jegyző³⁰ a helyi önkormányzat első számú szakmai vezetője, s mint ilyen, fontos, hogy megfelelő, elsősorban jogi, igazgatási és szervezési ismeretekkel rendelkezzen. A képesítési előírásokat törvény határozza meg. Feladata, hogy döntésre előkészítse a polgármester hatáskörébe tartozó államigazgatási ügyeket, valamint döntsön azokban a hatósági ügyekben, amelyekkel a polgármester megbízza. Emellett dönt a hatáskörébe utalt önkormányzati és önkormányzati hatósági ügyekben. A jegyző a törvényesség őre az önkormányzatnál. E feladatkörében jelzi a képviselő-testületnek, annak szervének és a polgármesternek, ha döntésük, működésük jogszállásértő. A jegyző évente köteles beszámolni a képviselő-testületnek a hivatal tevékenységéről. A jegyző feladatainak másik nagy csoportjába a hivatal vezetésével kapcsolatos teendők tartoznak. A jegyző gyakorolja a munkáltatói jogokat a polgármesteri hivatal, a közös önkormányzati hivatal köztisztviselői és munkavállalói tekintetében. A jegyző gondoskodik az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról.

Az adóügyi ügyintéző³¹ feladata a helyi adókkal, talajterhelési díjjal és az adók módjára behajtandó köztartozásokkal kapcsolatos I. fokú adóhatósági feladatok ellátása (adókiivetés, adóbevallások ellenőrzése, nyilvántartása, határozat elkészítése, értesítés, felhívás kiadása). Továbbá méltányossági ügyek előkészítése, környezettanulmányok készítése, behajthatatlan tartozások törlése, adók számítógépes nyilvántartása, adóbevételek könyvelése, adóellenőrzések végzése.

A pénzügyi ügyintéző elkészíti az éves költségvetésekkel kapcsolatos tervezési és beszámolási feladatokat.³²Vezeti Balatonújlak Község Önkormányzatának kettős könyvelését, vezeti a

²⁹ Kéthely Község Önkormányzata Képviselőtestületének 18/2014. (XI.5.) önkormányzati rendelete a képviselőtestület Szervezeti és Működési Szabályzatáról (online) Hozzáférés: <https://kethely.hu/wp-content/uploads/2020/09/SZMSZ.pdf/> (megtekintve 2023.03.27)

³⁰ Kéthely Község Önkormányzata Képviselőtestületének 18/2014. (XI.5.) önkormányzati rendelete a képviselőtestület Szervezeti és Működési Szabályzatáról (online) Hozzáférés: <https://kethely.hu/wp-content/uploads/2020/09/SZMSZ.pdf/> (megtekintve 2023.03.27)

³¹ Kéthely Község Önkormányzata Képviselőtestületének 18/2014. (XI.5.) önkormányzati rendelete a képviselőtestület Szervezeti és Működési Szabályzatáról (online) Hozzáférés: <https://kethely.hu/wp-content/uploads/2020/09/SZMSZ.pdf/> (megtekintve 2023.03.27)

³²Kéthely Község Önkormányzata Képviselőtestületének 18/2014. (XI.5.) önkormányzati rendelete a képviselőtestület Szervezeti és Működési Szabályzatáról (online) Hozzáférés: <https://kethely.hu/wp-content/uploads/2020/09/SZMSZ.pdf/> (megtekintve 2023.03.27)

pénzügyi nyilvántartásokat. Felügyeli az önkormányzatok számviteli információs rendszerét, a bizonylati fegyelem betartását, gondoskodik a feladatkörébe tartozó testületi előterjesztések határidőben való elkészítéséről. Ellátja az önkormányzati pénzügyi-gazdálkodási szabályzatok felülvizsgálatával, jogszabályoknak megfelelő aktualizálásával kapcsolatos feladatokat, együttműködik Kéthely Község Önkormányzata és a társulások pénzügyi feladatait végző ügyintézőkkel. Gondoskodik az önkormányzatok költségvetését érintő támogatási igények határidőre történő elkészítéséről, továbbításáról, végzi a költségvetéssel szembeni kötelezettségek teljesítését, közreműködik az adóbevallások összeállításában, ellátja az adóbefizetési,-visszaigénylési feladatokat.

Az igazgatási ügyintéző az általános igazgatási ügyekért felel: gondoskodik az ülések helyének, technikai feltételeinek biztosításáról.³³Közérdekű adatot szolgáltat más személyek, szervek részére, végzi az iktatással, iratkezeléssel, az ügyirat-kezelési feladatok ellátásával, (küldemények átvétele-átadása) kapcsolatos feladatokat az ASP iratkezelő szakrendszeren belül. Elkészíti a szociális bizottsági üléseiről a jegyzőkönyvet, és az TFIK rendszeren keresztül határidőre továbbítja a Somogy Vármegyei Kormányhivatal részére. Vagyonleltárt készít, a házipénztár működtetésével kapcsolatos feladatokat teljeskörűen ellátja.

A műszaki ügyintéző feladatköre a pályázatok előkészítésében való részvétel, egyszerű beszerzések lefolytatása, közbeszerzésekben való részvétel, szerződéskötésekben adatszolgáltatás, ajánlatok bekérése, műszaki leírások elkészítése, műszaki ellenőrrel kapcsolattartás, beruházások helyszíni ellenőrzése, műszaki ellenőrzés saját forrásos beruházásoknál, építési, kivitelezési engedélyek beszerzése.

A képviselő-testület feladatköre szerteágazó. Az önkormányzati ügyek szabályozása (rendeletalkotás), a helyi adófajták és azok mértékének meghatározása, az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogok gyakorlása is a képviselő-testület hatáskörébe tartozik.

A bizottságok közreműködnek az önkormányzati feladatok megvalósításában. Különösen jelentős a szerepük a döntés-előkészítésben, a döntések végrehajtásának szervezésében és ellenőrzésében. A szociális bizottság átruházott hatáskörében döntéseket hoz. Tagjaik nagyrészt a képviselő-testület tagjai, de lehetnek tagjai nem képviselők is.

³³Kéthely Község Önkormányzata Képviselőtestületének 18/2014. (XI.5.) önkormányzati rendelete a képviselőtestület Szervezeti és Működési Szabályzatáról (online) Hozzáférés: <https://kethely.hu/wp-content/uploads/2020/09/SZMSZ.pdf> (megtekintve 2023.03.29)

5. Kéthely Község Önkormányzata költségvetésének és gazdálkodásának vizsgálata a 2018-2022. években

Az államháztartás rendszere és Kéthely község bemutatása után a település önkormányzata vagyoni és pénzügyi elemzése kerül fókuszba. A bevételek és a kiadások részletes vizsgálatával megkísérlek áttekinthető képet adni a község 2018-2022. évek pénzügyi helyzetéről.

5.1. Az önkormányzat költségvetése

Az önkormányzat költségvetését a képviselő-testület rendeletben határozza meg, amelyet a testület két tárgyalási fordulóban fogad el. A költségvetés tárgyalásának főbb elemei a költségvetési irányelv tartalmának figyelembevétele, amelyet a Kormány bocsát rendelkezésre, a bevételi források és bővítésének lehetősége, a kiadási szükségletek és azok gazdaságos megoldásainak meghatározása, az igények és célkitűzések egyeztetése, a szükségletek sorrendjének meghatározása a kielégítés szempontjából, illetve a várható döntések hatásainak előzetes felmérése. Ezt követően a képviselőtestület közmeghallgatást tart, majd a jegyző előkészíti és a polgármester a képviselő-testület elé terjeszti a rendelet tervezetét, ahol azt megtárgyalják. A tervezetnek több változata is lehet. A főbb tartalmi elemei:

- a bevételi források,
- a működési, fenntartási előirányzatok,
- a felújítási előirányzatok (célonként),
- a fejlesztési kiadások (feladatonként),
- az önkormányzat költségvetése (feladatonként),
- az általános és céltartalékok,
- a több éves kihatással járó feladatok előirányzatai.³⁴

5.1.1. A költségvetés bevételi struktúrája és a források teljesítésének vizsgálata

Az önkormányzat költségvetési bevételei alapvetően működési és felhalmozási bevételek.

A működési bevételek struktúrája a beszámoló szerint:

³⁴ Kéthely Községi Önkormányzatának 3/2020 (II.14.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2020.évi költségvetéséről (online) Hozzáférés: <https://kethely.hu/wp-content/uploads/2021/04/2020.koltsevetes.pdf/> (megtekintés 2023.04. 12.)

- saját bevételek:
 - közhatalmi bevételekből, adókból, illetékekből, járulékokból, hozzájárulásokból, bírságokból, díjakból és más fizetési kötelezettségekből származnak,
 - működési bevételek, amelyek a készletek és szolgáltatások értékesítésekor kapott ellenértékből, a tulajdonosi bevételekből, a kapott kamatokból és más hasonló, a működés során keletkező bevételekből származnak,
- központi költségvetési támogatás: a központ költségvetéstől származó, felhasználási köztöttséggel járó állami (feladatalapú) támogatások,
- támogatásértékű bevételek államháztartáson belülről,
- átvett pénzeszközök államháztartáson kívülről,
- egyéb bevételek, mint ügyletből származó bevételek, továbbá a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlásából, értékesítéséből, beváltásából származó bevételek, a szabad pénzeszközök betétként való elhelyezése és visszavonása, a költségvetési maradvány.

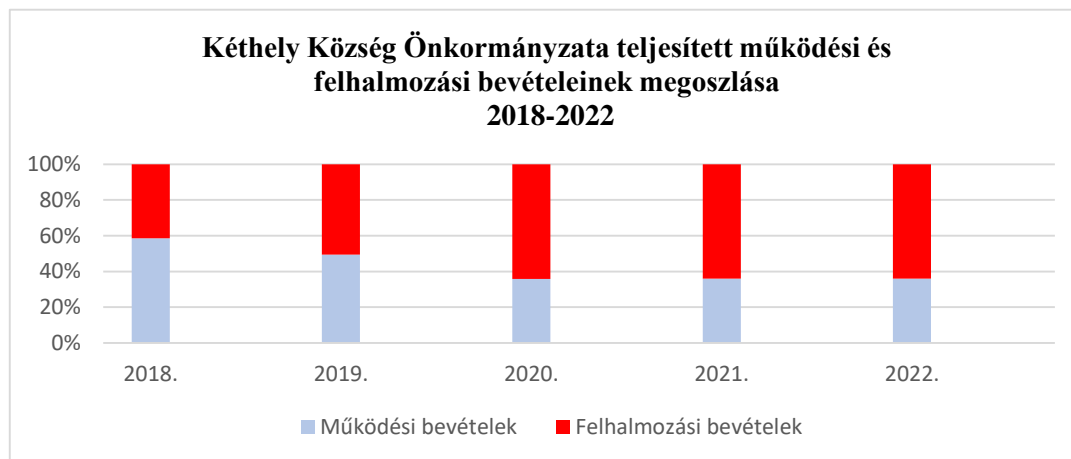
A felhalmozási bevételek közgazdasági jellege szerint az alábbiak szerint tagolható:

- a felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről, amelyek az államháztartáson belülről felhalmozási célból kapott támogatásokból és más ellenérték nélküli bevételekből származnak,
- a felhalmozási bevételek, amelyek az immateriális javak, tárgyi eszközök értékesítésekor kapott ellenértékből, valamint a részesedések értékesítésekor, megszűnésekor kapott bevételekből származnak,
- a felhalmozási célú átvett pénzeszközök, amelyek az államháztartáson kívülről felhalmozási célból kapott támogatásokból és más ellenérték nélküli bevételekből származnak.³⁵

A bevételek és kiadások alakulását, valamint az önkormányzat gazdálkodását a 2018-2022. évek költségvetési zárszámadás rendelet adatai alapján vizsgálom. Az elemzésem célja, hogy feltárjam azokat a gazdálkodási körülményeket, feltételeket, amelyek befolyásolják az önkormányzat feladatellátását.

³⁵2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (online) Hozzáférés: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100195.tv/> (megtekintve 2023.04.15.)

Az önkormányzat bevételeinek két nagyobb csoportját különíthetjük el, a működési és a felhalmozási bevételeket. A 3. ábra a két bevételi kör megoszlását mutatja Kéthely Község Önkormányzatánál.

3. ábra: Kéthely Község Önkormányzata teljesített működési és felhalmozási bevételeinek megoszlása, 2018-2022.

Forrás: Saját szerkesztés, Kéthely Község Önkormányzata 2018-2022. évi költségvetési zárszámadás rendelet adatai alapján

A 3. ábrán jól látható, hogy a vizsgált években az önkormányzat jelentős (40-60%) felhalmozási bevétellel rendelkezett. Ez annak köszönhető, hogy több, jelentős összegű pályázati támogatást nyert, kerékpárút építésére, közösségi tér fejlesztésére, és a Magyar Falu program keretein belül megvalósuló felújításokra. A működésre kapott feladatalapú támogatások és a saját bevételek is emelkedtek, de nem olyan nagymértékben, mint a felhalmozási támogatások, emiatt a működési bevételek szinte csökkenő (60-40%) tendenciát mutatnak.^{36 37 38 39 40}

³⁶ Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8./2019. (IV.26.) önkormányzat rendelete az önkormányzat 2018. évi költségvetésének zárszámadásáról

³⁷ Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2020. (VI.26.) önkormányzat rendelete az önkormányzat 2019. évi költségvetésének zárszámadásáról

³⁸ Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10./2021. (V.20.) önkormányzat rendelete az önkormányzat 2020. évi költségvetésének zárszámadásáról

³⁹ Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2022. (V.6.) önkormányzat rendelete az önkormányzat 2021. évi költségvetésének zárszámadásáról

⁴⁰ Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2023. (IV.28.) önkormányzat rendelete az önkormányzat 2022. évi költségvetésének zárszámadásáról

Helyi adóbevételek	2018. (eFt)	2019. (eFt)	Teljesítés az előző évhez ké- pest (%)	2020. (eFt)	Teljesí- tés az előző év- hez ké- pest (%)	2021. (eFt)	Teljesí- tés az előző évhez képest (%)	2022. (eFt)	Teljesí- tés az előző évhez képest (%)
Építményadó	13 853	13 734	99,1	12 486	90,9	16 065	128,7	15 725	97,9
Telekadó	261	274	104,9	262	95,6	266	101,7	277	104,1
Iparüzésiadó	48 986	55 070	112,4	46 194	83,9	35 139	76,1	36 117	102,8
Bírság és pótlékok	114	176	154,3	128	72,7	239	185,9	417	174,4
Összesen	63 214	69 254	109,5	59 070	85,2	51 709	87,5	52 536	101,5

1. táblázat: Kéthely Község Önkormányzata teljesített helyi adóbevételei alakulása, 2018-2022.

Forrás: Saját szerkesztés, Kéthely Község Önkormányzata 2018-2022. évi költségvetési zárszámadás rendeletei adatai alapján

Az önkormányzat helyi adókból származó bevétele, a működési célú bevételeken belül, a vizsgált években jelentős bevételi forrásnak számít. A helyi adóbevételek építményadóból, telekadóból, helyi iparüzési adóból, valamint bírságból és pótlékból származnak.

Az építményadó esetében a 2021. év hozott magasabb bevételt, ez abból adódik, hogy az önkormányzat elvégezte az adózók felülvizsgálatát, valamint adóbehajtás is történt. Sok ingatlan-tulajdonosnak, aki nem lakik állandó jelleggel a településen, magasabb adót kell fizetnie. Az állandó lakosoknak 120 Ft/m², azoknak azonban, akik nem állandó lakosok a településen 1000 Ft/m² építményadót kell megfizetnie.

A helyi iparüzési adó esetében a 2018-2020.években magasabbak voltak a teljesítések, az ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység miatt. A 2021. évben a COVID-19 miatt az állam a KATÁS vállalkozásoknak kedvezményt adott a helyi rendeletben elfogadott 1,8 %-os adómérték helyett csak 1%-os adómérték terhelte őket.

Megnevezés	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Működési bevétel (eFt)	586 333	698 467	604 071	611 634	584 905
Helyi adók (eFt)	63 214	69 254	59 130	51 745	52 894
Helyi adók részaránya a működési bevételeknek (%)	10,8	9,9	9,8	8,5	9,0

2. táblázat: Kéthely Község Önkormányzata teljesített helyi adóbevételei alakulása, 2018-2022.

Forrás: Saját szerkesztés, Kéthely Község Önkormányzata 2018-2022. évi költségvetési zárszámadás rendeletei adatai alapján.

A 2. táblázat azt mutatja, hogy a helyi adóbevételek részaránya a vizsgált években közel 10%-át teszik ki a működési bevételeknek. Ez alól a 2021. év a kivétel, a működési bevételek minimálisan magasabbak voltak, mint a 2018-2020. években, de az adóbevételek csökkentek. A csökkenés az iparüzési adómérték csökkenésével kapcsolatos állami intézkedésnek köszönhető.

5.1.2. A költségvetés kiadási struktúrája és a kiadások teljesítésének vizsgálata

Az Önkormányzat költségvetési kiadásai lehetnek működési, valamint felhalmozási kiadások.

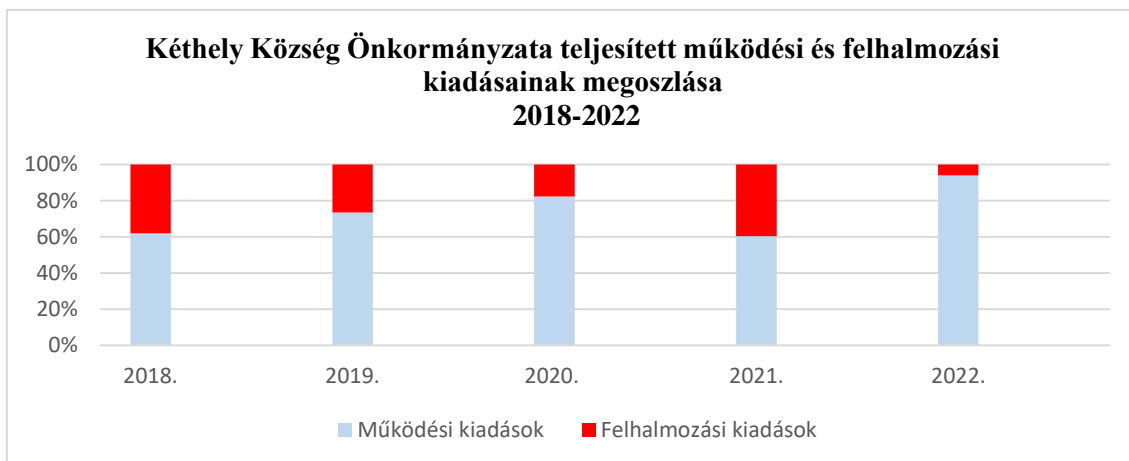
Működési kiadások közgazdasági jellege szerint:

- személyi juttatások, amelyek a foglalkoztatottaknak kifizetett illetményből, munkabérből és más juttatásokból, valamint a nem foglalkoztatott természetes személyeknek juttatott más jövedelmek megfizetéséből származnak,
- munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó, amelyet a kifizetést teljesítő megfizetni köteles,
- dologi kiadások, amelyek a készletek és szolgáltatások vásárlása, más befizetési kötelezettségek teljesítése, kamatfizetés és más, a működés során keletkező kiadások teljesítéséből származnak,
- ellátottak pénzbeli juttatásai, amelyek a társadalombiztosítási ellátásokból, családi támogatásokból és a természetes személyeknek betegséggel, lakhatással vagy más okból megfizetett ellátási típusú kifizetésekből származnak,
- egyéb működési célú kiadások, amelyek a nemzetközi kötelezettségek teljesítéséből, az államháztartáson belülről vagy kívülről működési célból adott támogatásokból és más ellenérték nélküli kifizetésekből, valamint a más kiemelt előirányzatban nem szerepeltetett működési jellegű kiadásokból származnak.

A felhalmozási kiadások osztályozása közgazdasági jelleg szerint:

- beruházások, amelyek az ingatlanok, tárgyi eszközök és más tartósan használt eszközök megszerzéséből, részesedések megszerzéséhez vagy növeléséhez kapcsolódó kiadások teljesítéséből származnak,
- felújítások, amelyek a tartósan használt eszközök felújításának kiadásaiból származnak,
- egyéb felhalmozási célú kiadások, amelyek az államháztartáson belülről vagy kívülről felhalmozási célból adott támogatásokból és más ellenérték nélküli kifizetésekből származnak.

Az önkormányzati beszámoló adatai alapján a 2018-2022. évi teljesített költségvetési kiadásokat működési és felhalmozási megoszlásban a 4. ábra tartalmazza.

4. ábra: Kéthely Község Önkormányzata teljesített működési és felhalmozási kiadásainak megoszlása 2018-2022.

Forrás: Saját szerkesztés, Kéthely Község Önkormányzata 2018-2022. évi költségvetési zárszámadás rendeletei adatai alapján.

A 4. ábrán látható, hogy az önkormányzat működési kiadásai minden esetben meghaladják a felhalmozási kiadások összegét. A működési kiadások jelentős részét a személyi juttatások, a munkáltatót terhelő járulékok és a dologi kiadások teszik ki. A felhalmozási kiadások csökkenése ellenére következett be, hogy a felhalmozási bevételek növekedtek, ez annak köszönhető, hogy az állam az új, elnyert pályázatok összegeit előre folyósította. Ezeknek a pályázatoknak a megvalósítása folyamatosan vagy a következő években fog megtörténni.

Működési kiadások	2018. (eFt)	2019. (eFt)	Teljesítés az előző évhez képest (%)	2020. (eFt)	Teljesítés az előző évhez képest (%)	2021. (eFt)	Teljesítés az előző évhez képest (%)	2022. (eFt)	Teljesítés az előző évhez képest (%)
Személyi juttatások	85 269	102 181	119,8	105 036	102,8	94 601	90,1	114 907	121,5
Munkáltatói járulékok	16 228	18 942	116,7	17 260	91,1	14 279	82,7	15 723	110,1
Dologi kiadások	131 040	144 060	109,9	112 754	78,3	133 509	118,4	153 846	115,2
Támogatott és átadott	149 727	176 246	117,7	166 770	94,6	190 191	114,0	228 890	120,3
Összesen	382 264	441 429	115,5	401 820	93,1	432 580	107,8	513 366	115,7

3. táblázat: Kéthely Község Önkormányzata teljesített működési kiadásainak alakulása 2018-2022.

Forrás: Saját szerkesztés, Kéthely Község Önkormányzata 2018-2022. évi költségvetési zárszámadás rendeletei adatai alapján.

A 3. táblázatból látszik, hogy a személyi juttatások 2019-ben 19,8%-kal, míg 2020-ban mindössze 2,8%-kal emelkedett. Majd 2021-ben 9,9%-os csökkenés tapasztalható, végül 2022-ben ismét emelkedés figyelhető meg, aminek értéke 21,5% volt. Az önkormányzat engedélyezett létszámkerete viszonylag stabil, maximum egy-két fővel nőtt. Az emelkedések inkább az elnyert pályázatok miatt kifizetett megbízási díjak kifizetés miatt következtek be. A munkáltatói járulékok változása is emiatt emelkedett, illetve csökkent. A dologi kiadásokat az évek során a helyi szükségletek alakítják, valamint itt is befolyásoló tényezők a pályázatok megvalósítása során keletkező kifizetések. A támogatott és átadott pénzeszközökön belül találhatóak az egyéb, nem intézményi ellátások, segélyek, amelynek kiadása közel azonos volt az évek során. Itt szerepelnek még a háztartásoknak, civil, nonprofit és egyéb szervezeteknek, önkormányzatoknak nyújtott támogatások, valamint azoknak a társulásoknak kifizetett hozzájárulások, amelyeknek az önkormányzat a tagja. Ezeket a kiadásokat az önkormányzat a költségvetésében tervezi meg vagy egyedi határozatokban dönt a kifizetésükről. A kiadások alakulását a normatív bevételek, illetve a saját forrásból származó bevételek is befolyásolják.

5.2. Az önkormányzat gazdálkodásának vizsgálata

A helyi önkormányzat gazdálkodásának Alaptörvény szerinti szabályozása:

- gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonosi jogokat,
- meghatározza költségvetését, és annak alapján önállóan gazdálkodik,
- vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül saját felelősségére vállalkozhat (vállalkozási szabadság),
- dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről,
- a helyi önkormányzatok tulajdona köztulajdon, amely a feladataik ellátását szolgálja,
- a helyi önkormányzat a kötelező feladat- és hatásköreinek ellátáshoz azokkal arányban álló költségvetési, illetve más vagyoni támogatásra jogosult.

A helyi önkormányzatok gazdálkodásának alapvető rendelkezései, gazdasági alapjai

Valamennyi helyi önkormányzat saját költségvetés alapján működik, saját bevétellel és önálló vagyonnal rendelkezik, mely az önálló gazdálkodás garanciáját jelenti. A helyi önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése, amelyet önkormányzati rendeletben jelentet meg. Az önkormányzat a költségvetése alapján finanszírozza a törvényben meghatározott kötelező, valamint a kötelező feladatai ellátása során nem veszélyeztetett, önként vállalt feladatait.

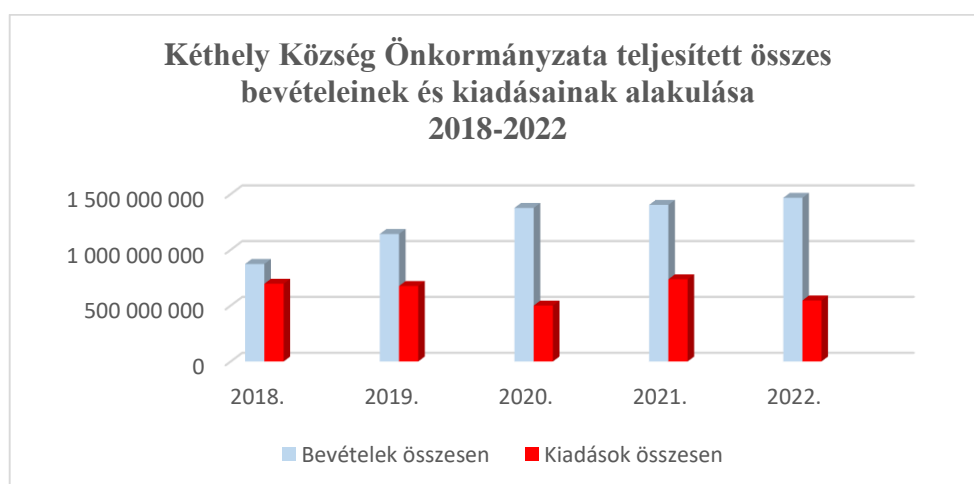
A helyi önkormányzat a feladatai ellátásának feltételeit elsősorban saját bevételből, más gazdálkodó szervektől átvett bevételekből és a központi költségvetésből kapott támogatásból teremti meg.

Az önkormányzatok gazdálkodásának korlátai:

- A helyi önkormányzatok önálló gazdálkodásának a törvény több ponton keretet szab.
- A helyi önkormányzatok költségvetési rendeletében működési hiány nem tervezhető.
- A helyi önkormányzat veszteséges gazdálkodása a helyi önkormányzatot terheli, kötelezettségeiért a központi költségvetés nem tartozik felelősséggel.
- A költségvetési egyensúly megőrzése érdekében a helyi önkormányzat kölcsön felvételét vagy más kötelezettségvállalását törvényi feltételhez vagy a Kormány hozzájárulásához kötheti.
- Az önkormányzat adósságot keletkeztető ügyletet csak a Kormány előzetes jóváhagyásával köthet.
- Az önkormányzat nem vehet jogosulatlanul igénybe költségvetési támogatást, és az igénybe vett támogatást csak a megjelölt célra használhatja fel, ellenkező esetben a támogatásról le kell mondania.

5.2.1. Az önkormányzat bevételi és kiadási összhangjának megteremtése

A bevételek és a kiadások egymáshoz viszonyított alakulását a Kéthely Község Önkormányzata teljesített költségvetési adatai alapján, az 5. ábra szemlélteti.

5. ábra: Kéthely Község Önkormányzata teljesített összes bevételeinek és kiadásainak alakulása 2018-2022.

Forrás: Saját szerkesztés, Kéthely Község Önkormányzata 2018-2022. évi költségvetési zárszámadás rendeletei adatai alapján.

Az 5. ábrán látszik, hogy bevételek folyamatosan emelkednek. Ez a saját bevételek kisebb és a felhalmozási bevételek nagyobb mértékű emelkedésének köszönhető. A bevételek a tervezett meghaladóan alakultak az évek során, a kiadások viszont a takarékos és költséghatékony gazdálkodást szem előtt tartva, elmaradtak a tervszámoktól, így a tervezetthez képest kevesebb kiadás realizálódott a vizsgált évek során.

5.2.2. Az önkormányzat vagyongazdálkodása

Az önkormányzat vagyona a kizárólagos tulajdonban álló vagyonelemek és a helyi önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati feladatok és célok ellátását szolgálják. Az önkormányzat vagyonát a polgármesteri hivatal tartja nyilván a számviteli törvény előírásainak megfelelően. Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanvagyon és annak változásait az ingatlanvagyon-kataszterben kell nyilvántartani.⁴¹

5.2.2.1. Az önkormányzat vagyonának csoportosítása

Az önkormányzat vagyona törzsvagyonból és üzleti vagyonból áll. A forgalomképtelen törzsvagyon a közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy hatáskör gyakorlását szolgálja. A törzsvagyon tárgyai forgalomképtelenek vagy korlátozottan forgalomképesek lehetnek. (pl: helyi közutak, helyi önkormányzat tulajdonában álló terek, parkok, szobrok, emlékművek). Az önkormányzat üzleti vagyonelemei (pl: szolgálati lakás, gyógyszertár, sportpálya)

5.2.2.2. Gazdálkodás a vagyonnal

Az önkormányzat vagyonának növekedését, gyarapítását elődlegetesen a beruházásokkal és fejlesztésekkel lehet elősegíteni. A meglévő vagyonát pedig folyamatosan kezelnie kell, fenntartania és amennyiben szükséges, felújításokat kell végeznie azokon. A tulajdonában lévő vagyonelemeit megfelelő módon hasznosíthatja, bérbe, haszonbérbe, használatba, vagyonkezelésbe, valamint üzemeltetésbe adhatja, értékesítheti. A vagyongazdálkodás eredményes, ha a település szépen fejlődik. Az önkormányzat vagyonának elsősorban az önkormányzati feladatok ellátását kell szolgálnia.

⁴¹ Kéthely Község Önkormányzata Képviselőtestületnek 15/2012. (X.31.) önkormányzati rendelete

6. Összefoglalás

Záródolgozatomban Kéthely Község Önkormányzata gazdálkodása főbb területeinek vizsgálatát végeztem el a 2018-2022-es évekre vonatkozóan. A vizsgálatomhoz alapul szolgáltak az éves költségvetési zárszámadás rendeletek. Az önkormányzat esetében az éves költségvetés alapján kell folytatni a gazdálkodást.⁴² Az önkormányzat a költségvetés tervezése során a bevételi és a kiadási előirányzatokat határozza meg. „Az előirányzatok teljesítését a költségvetési évet követő évben elkészített zárszámadás tartalmazza. A záródolgozatomban kiemelten foglalkoztam Kéthely Község Önkormányzata működési és felhalmozási bevételei elemzésével a 2018-2022. évekre vonatkozóan. A vizsgált években az önkormányzat jelentős (40-60%) felhalmozási bevétellel rendelkezett (3. ábra). Ez annak köszönhető, hogy több, jelentős összegű pályázati támogatást nyert, kerékpárút építésére, közösségi tér fejlesztésére, és a Magyar Falu program keretein belül megvalósuló felújításokra. A működésre kapott feladatalapú támogatások és a saját bevételek is emelkedtek, de nem olyan nagymértékben, mint a felhalmozási támogatások, emiatt a működési bevételek szinte csökkenő (60-40%) tendenciát mutatnak (3. ábra). A helyi adókból származó bevételek hangsúlyt kaptak a vizsgálatomban. Következtetésem, hogy az önkormányzat jelentős felhalmozási bevétellel rendelkezett és a helyi adók a működési bevételeknek átlagosan a 10% -át tették ki,(2. táblázat) ezzel jelentősen hozzájárultak a pénzügyi helyzet javításához. Az önkormányzat működési és felhalmozási kiadásai vizsgálata során arra a megállapításra jutottam, hogy a működési kiadásai minden esetben meghaladták a felhalmozási kiadások összegét.(4. ábra). Ez abból adódik, hogy a fejlesztési projektekhez kapcsolódó kifizetések, áthúzódhatnak a következő évekre. A működési kiadások jelentős részét a személyi juttatások, a munkáltatót terhelő járulékok és a dologi kiadások tették ki. Megvizsgáltam az önkormányzat összes bevételét és kiadását 2018 és 2022 között, és megállapítottam, hogy az önkormányzat bevételei minden évben lényegesen meghaladták a kiadások tényszámait így megteremtette a stabil gazdálkodás alapját. A bevételek folyamatosan emelkedtek, tehát jól gazdálkodott az önkormányzat.

⁴² 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

7. Irodalomjegyzék

Szakirodalmak

1. Holczer Marianna, Papp Emese, Simon Barbara: Önkormányzati gazdálkodás. Nemzeti Községi Szolgálati Egyetem, 2015. ISBN: 978 615 5057 397

Jogszabályok

2. 1990. évi C. törvény a helyi adókról
3. 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
4. 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

Internetes források

5. Domján Bianka: Önkormányzat gazdálkodásának vizsgálata. (online szakdolgozat) Budapesti Gazdasági Egyetem Gazdálkodási Kar, Zalaegerszeg, 2018. Hozzáférés: https://perepo-dolgozat.uni-pannon.hu/id/eprint/16568/1/domj%C3%A1n_bianka_2018m%C3%A1j_publikus.pdf
6. Fercsák Ágnes: Kéthely Község településfejlesztési koncepciója, településszerkezeti terve, valamint helyi építési szabályzata. (online) Kéthely, 2019. Hozzáférés: http://www.kethely.hu/upload/misc/2020/07/kethely_megalapozo_vizsgalat.pdf
7. Hoffman István: Az önkormányzatok feladatrendszere. (online) Nemzeti Községi Szolgálati Egyetem, Budapest, 2014. Hozzáférés: https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/10509/Teljes%20sz%C3%A9kess%C3%A9gi_konceptio.pdf
8. Németh Eszter: A helyi önkormányzatok szervezete és működésének elemzése Felsőrajk Község Önkormányzata példáján a 2017-2019. években. (online szakdolgozat). Pannon Egyetem Gazdálkodási Kar, Zalaegerszeg, 2020. PDF fájl. Hozzáférés: https://perepo-dolgozat.uni-pannon.hu/25770/1/n%C3%A9meth_eszter_2021jan_publikus.pdf
9. Speigelné Szabó Margit: Államháztartás rendszere. (online) Hozzáférés: https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/15_1969_016_101215.pdf
10. Zongor Gábor: A helyi önkormányzatok szervezete és működése. (online) Budapest, Demax Művek Nyomdaipar 2010. ISBN 978-963-89069-2-2. Hozzáférés: <http://xn--tosz-5qa.hu/uploads/dokumentumok-kiadvanyok/helyi%C3%B6nkorm%C3%A1nyzatokszervezete.pdf>
11. Az államháztartás alrendszerei: (online) <https://slideplayer.hu/slide/7378278/> (megtekintve: 2023.03.15)

Egyéb források

12. Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületnek 15/2012. (X.31.) önkormányzati rendelete.
13. Kéthely Község Önkormányzatának 3/2020 (II.14.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2020.évi költségvetéséről.
14. Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2014. (XI.5.) önkormányzati rendelete a képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról.
15. Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8./2019. (IV.26.) önkormányzat rendelete az önkormányzat 2018. évi költségvetésének zárszámadásáról
16. Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2020. (VI.26.) önkormányzat rendelete az önkormányzat 2019. évi költségvetésének zárszámadásáról
17. Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10./2021. (V.20.) önkormányzat rendelete az önkormányzat 2020. évi költségvetésének zárszámadásáról
18. Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2022. (V.6.) önkormányzat rendelete az önkormányzat 2021. évi költségvetésének zárszámadásáról
19. Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2023. (IV.28.) önkormányzat rendelete az önkormányzat 2022. évi költségvetésének zárszámadásáról

8. Ábrajegyzék

1. ábra: Az államháztartás alrendszerei	10
2. ábra: Kéthely Község Önkormányzata szervezeti felépítése	19
3. ábra: Kéthely Község Önkormányzata teljesített működési és felhalmozási bevételeinek megoszlása, 2018-2022.	24
4. ábra: Kéthely Község Önkormányzata teljesített működési és felhalmozási kiadásainak megoszlása 2018-2022.	27
5. ábra: Kéthely Község Önkormányzata teljesített összes bevételeinek és kiadásainak alakulása 2018-2022.	29

9. Táblajegyzék

1. táblázat: Kéthely Község Önkormányzata teljesített helyi adóbevételei alakulása, 2018-2022.	25
2. táblázat: Kéthely Község Önkormányzata teljesített helyi adóbevételei alakulása, 2018-2022.	25
3. táblázat: Kéthely Község Önkormányzata teljesített működési kiadásainak alakulása, 2018-2022	27

**PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG**

SZERZŐI ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozat címe: Kéthely Község Önkormányzata gazdálkodásának elemzése a finanszírozás tükrében, 2018-2022. években	
Hallgató neve: Kollár Viktória	NEPTUN kód: TG1GCB
Képzési szint: felsőoktatási szakképzés	
Szak: Gazdálkodási és menedzsment	Szakirány: -
Témavezető neve: Dr. Csanádi Ágnes	Beosztása:
Tanszék: Pénzügy és Gazdálkodás	

Egy település működéséhez elengedhetetlen a helyi önkormányzás megfelelő működése. A szakmai gyakorlatomat Kéthely Község Önkormányzatánál töltöttem, így magam is betekintést nyerhettem az önkormányzati tevékenységbe és az önkormányzati életbe, ezért is fontos számomra ez a téma, amelyet mélyebben szerettem volna megismerni.

Záródolgozatomat az államháztartás rendszerének bemutatásával kezdtem, majd ennek egyik alrendszerét a helyi önkormányzást mutattam be. Dolgozatom fő témája Kéthely Község Önkormányzata működése és gazdálkodása volt. Bemutattam a község rövid történetét, részleteztem a szervezeti felépítését és elemeztem a gazdálkodását. Kéthely egy kis település Somogy vármegyében, de az önkormányzat tevékenységével, racionális gazdálkodásával évről-évre jobbá kívánja tenni az ott élők életét. Kiemelten foglalkoztam Kéthely Község Önkormányzata működési és felhalmozási bevételei elemzésével a 2018-2022. évekre vonatkozóan. A helyi adókból származó bevételek is hangsúlyt kaptak a vizsgálatomban. Következtetésem, hogy az önkormányzat jelentős felhalmozási bevétellel rendelkezett. Működési és felhalmozási kiadásai vizsgálata során arra a megállapításra jutottam, hogy a működési kiadásai minden esetben meghaladták a felhalmozási kiadások összegét. Ez abból adódik, hogy a fejlesztési projektekhez kapcsolódó kifizetések, áthúzódhattak a következő évekre. A működési kiadások jelentős részét a személyi juttatások, a munkáltatót terhelő járulékok és a dologi kiadások tették ki. Megvizsgáltam az önkormányzat összes bevételét és kiadását 2018 és 2022 között, és megállapítottam, hogy az önkormányzat bevételei minden évben lényegesen meghaladták a kiadások tévyszámait így megteremtette a stabil gazdálkodás alapját. A bevételek folyamatosan emelkedtek, tehát jól gazdálkodott az önkormányzat.

Összességében záródolgozatom megírásával a célom az volt, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy az önkormányzati munka mennyire fontos és elengedhetetlen egy település számára, továbbá fontosnak tartottam, hogy megismertessem az önkormányzati rendszer felépítését és működését.